

Innspill fra UiA til Utvalget for framtidens fellesskole

Mandatet til Utvalget for framtidens fellesskole omhandler ikke direkte lærerutdanningenes rolle i formingen av framtidens fellesskole gjennom utdanningen, og danningen, av framtidens lærere. I utvalgets mandat står det: «Utvalgets mandat omfatter i utgangspunktet ikke barnehage eller høyere utdanning. Men der det er relevant, bør utvalget omtale og vurdere hvordan utdanningsløpet fra barnehage til høyere utdanning henger sammen med skolens rolle i framtiden.» Det må være høyst relevant å inkludere et lærerutdanningsperspektiv på framtidens fellesskole og UiA ønsker å bidra med det i innlegg i innspillmøtet.

Hvilken kompetanse har lærerne i framtidens skole behov for? Hvilke samfunnsutfordringer og utfordringer i skolen bør gjenspeiles i lærerutdanningene? Og hvordan kan praksisfeltet og lærerutdanningene best samarbeide om å tilby lærerutdanningen for framtiden?

Bakteppe: En felles kunnskapsbase er blant de mest sentrale kriteriene for en profesjon, og utdanningene er en nøkkelinstitusjon i forvaltningen av denne profesjonskunnskapen. Den nasjonale strategien for lærerutdanningene, Lærerutdanning 2025, understreker lærerutdanningsinstitusjonenes ansvar for å inkludere praksisfeltet, skoler og eiere, i studentenes utdanningsløp og for å bidra i skolens utviklingsarbeid. Etablering av arenaer for samarbeidet gjennom universitets-/lærerutdanningsskoler har stått sentralt i dette arbeidet. I skolens viktigste styringsdokument, Opplæringsloven, er skolesektorens ansvar for samarbeid med lærerutdanningene artikulert i svært begrenset grad, under § 17-9.

Praksisplasser i skolen: «Departementet kan i det enkelte tilfellet eller i forskrift gi pålegg om at kommunane eller fylkeskommunane skal gi studentar frå universitet og høgskolar praksisopplæring og rettleiing i skolen.» Vi kjenner ikke til tilfeller der dette har blitt forskriftsfestet. Faglig råd for lærerutdanning 2025 anbefaler at innholdet i forskriftene tydeliggjør partenes likeverdige ansvar for å utvikle og delta i partnerskap med utgangspunkt i partenes kjerneoppgaver (jf 'Partnerskap for kvalitet i lærerutdanningene', FRLU 2020).

I innlegget vil følgende perspektiver bli vektlagt:

- Erfaringsbasert og forskningsbasert kunnskap skal være likeverdige, komplementære og integrerte kunnskapsformer i lærerutdanningene. Forskningsbasert kunnskap har avgjørende betydning for lærerstudentenes profesjonsutøvelse, profesjonsfellesskapets utvikling og skolens utviklingsarbeid. Hva innebærer egentlig dette?
- Partnerskap og samarbeid med praksisfeltet i lærerutdanningene – eksempler fra Agder. Hvilken betydning kan samarbeidet ha for framtidens fellesskole?
- Avsluttende refleksjoner i lys av stortingsmeldingene *En mer praktisk skole* og *Profesjonsmeldingen* samt det pågående arbeidet med å utarbeide en felles overordnet rammeplan for lærerutdanningene.

I etterkant av møtet vil innspillet konkretiseres nærmere og ny versjon blir sendt.

Med vennlig hilsen

Gunn Bjørnsen

Dekan for lærerutdanningene ved UiA